

نیم‌نگاهی به همراهی کشورهای آسیایی با ائتلاف اروپا و آمریکا در خلیج فارس

تهدید یا تمهید؟!

شیراز گلزاری

از نخستین روزهای پیدایش بشریت تا به امروز، یکی از برتری‌هایی که قومیت‌ها، سلسله‌ها و امپراتوری‌ها طی تاریخ حیاتشان بر دیگری داشتند، احاطه بر مرزهای آبی و تسلط نظامی و اقتصادی بر آن بوده‌است. مساله‌اشرف بر آبراه‌ها و معابر دریایی به حدی برای کشورهای اهمیت ویژه‌ای بر خوردار است که امروزه تمام دانشگاه‌های دنیا که علوم سیاسی را تدریس می‌کنند، یکی از مولفه‌های قدرت را تسلط بر آبراه‌ها و معابر آبی و دریایی می‌دانند. برک درک این موضوع کفایت که به یک مثال بسیار کوچک در همسایگی غربی کشورمان اشاره کنیم، زمانی که اقلیم کردستان عراق تشکیل شد، کردهای عراق همانند کردهای ترکیه و سوریه به دنبال آن بودند تا آرزوی دیرینه خود یعنی «استقلال و تشکیل کشور کردی» را با پشتیبانی ایالات متحده عملیاتی کنند. فارغ از مخالفت ایران، ترکیه و سوریه با این موضوع و اختراهای مکرر هر سه کشور نسبت به ماجراجویی آمریکا در خاور میانه،

تئورسی‌های غربی و منطقه‌ای بر این عقیده بودند که اقلیم کردستان عراق مولفه‌های موجود برای تبدیل شدن به یک کشور مستقل را ندارد. دلیل، کاملاً مشخص بود: اقلیم از هیچ سو به دریا، آبراه یا تنگه متصل نبود! شاید برای عده‌ای سوال ایجاد شود که چرا مشرف نبودن کردستان عراق به آب‌های بین‌المللی، باعث جلوگیری از تبدیل شدن این منطقه به کشور شد؟ پاسخ در بطن سوال نهفته‌است؛ چراکه عدم اتصال یک جغرافیا به مرزهای آبی عملاً آن جغرافیا را دست و پا بسته کرده و اساساً راه زمینی و هوایی برای تجارت و کاهش هزینه‌های حمل و نقل، افزایش برتری و ضرب امنیت نظامی و امنیتی و غیره مناسب نیست. از سوی دیگر هر تنش و درگیری می‌تواند منجر به بسته شدن راه‌های هوایی و زمینی همسایگان و شرکای منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای یک کشور شود که می‌تواند آنرا سال‌کالاهای ضروری و استراتژیک را با مشکل روبرو کرده و حتی ممکن است بحث قطعی به میان بیاید. لذا به هیچ وجه نمی‌توان منکر شدن عدم ارتباط به آب‌های بین‌المللی از سوی یک کشور یا دولت محلی چالش جدی و عمیق برای آن محسوب نمی‌شود.

غرب و شرق

به دنبال توازن دریایی

با گذر از مقدمه یادشده و نگاه به آنچه در سه نقطه دریایی خلیج فارس، مدیترانه و خلیج عدن (من) می‌گذرد به خوبی درک می‌کنیم که تحولات مشکوک و البته خطرناک طی یک سناریوی مدون و هماهنگ شده با دولت‌های عربی منطقه در حال رخ‌عیان کردن است. اینکه خبرگزاری رویترز روز گذشته (سه‌شنبه) از قصد ارتش کره جنوبی برای گسترش استقرار یک واحد ضد‌دزدی دریایی که در حال حاضر در سواحل آفریقا مشغول است، به سمت منطقه اطراف تنگه هرمز خبر می‌دهد یا اینکه مقامات ژاپن در اوایل دی‌ماه سال جاری اعزام هواپیماهای گشتی و ناو جنگی به خاور میانه و منطقه دریا عمان را تایید می‌کنند، دقیقاً نشان می‌دهد که آب‌های منتهی به جنوب ایران، آبستن تحولاتی خواهد بود که درون مایه آن تا حد زیادی مشخص است. اگر کمی به عقب (اواسط اکتبر ۲۰۱۹) برگردیم به خوبی می‌بینیم که پیش‌درآمد این وضعیت و سنگ بنای آن در نشست امنیتی بحرین (معروف به نشست امنیتی منامه) گذاشته شد که اتفاقاً

اگر کمی به عقب (اواسط اکتبر ۲۰۱۹) برگردیم به خوبی می‌بینیم که پیش‌درآمد ائتلاف دریایی و سنگ بنای آن در نشست امنیتی بحرین (معروف به نشست امنیتی منامه) گذاشته شد که اتفاقاً برای اولین بار نماینده اسرائیل هم در این جلسه حضور داشت.

برای اولین بار نماینده اسرائیل هم در این جلسه حضور داشت. دستور کار جلسه هم کاملاً مشخص بود: تاخت و تاز بر ایران و مقصر خواندن آن در وقایعی که (توقیف نفت کش ایران در جبل الطارق و هلی‌پرن نیروهای نظامی ایران بر عرشه نفتکش بریتانیا) چندروز قبل از نشست در خلیج فارس رخ داده بود. در همانجا مشخص بود که قرار است چه اتفاقی رخ دهد؛ چرا که کمی بعد از این نشست (در تاریخ ۱۶ آبان ۱۳۹۸) ائتلاف دریایی آمریکا در خلیج فارس کار خود را در مقر ناوگان پنجم دریایی آمریکا واقع در منامه، رسماً آغاز کرد.

نکته قابل توجه اینجاست که ائتلاف دریایی آمریکا با مشارکت عربستان سعودی، امارات متحده عربی، بحرین، انگلیس، استرالیا و آلبانی تشکیل شد و به همین دلیل کاملاً مشخص بود که قرار است شاهد چه مدل از صحنه‌بندی در این سناریو باشیم. در این میان نکته‌ای که باید مورد توجه قرار بگیرد این است که ایالات متحده مجدداً از سناریوی «خلق و توزیع بحران» در یکی از بزرگترین آبراه‌های بین‌المللی و کانال‌های مواصلاتی تجارت جهانی استفاده کرده که بدون تردید هدفش ایران و هم‌پیمانان آن از خلیج فارس، دریای عمان، مدیترانه و خلیج عدن بوده خواهد بود

ایالات متحده مجدداً از سناریوی «خلق و توزیع بحران» در یکی از بزرگترین آبراه‌های بین‌المللی و کانال‌های مواصلاتی تجارت جهانی استفاده کرده که بدون تردید هدفش ایران و هم‌پیمانان آن از خلیج فارس، دریای عمان، مدیترانه و خلیج عدن بوده خواهد بود

(رئیس جمهوری فرانسه) اعلام کرد، مدت مأموریت این ناو هواپیمابر از ماه ژانویه آغاز و تا ماه آوریل ادامه خواهد داشت که وظیفه‌اش بر اساس طرح تشکیل ارتش واحد اروپایی، برپایی نیروی دریایی اروپایی برای تضمین تردد در آبراه هرمز و خلیج فارس است. در این ائتلاف دانمارک، هلند، آلمان و برخی دیگر از کشورهای اروپایی حضور دارند اما نکته جالب این است که مقر ارتش واحد اروپایی در امارات قرار دارد! این نکته ریز (اما بسیار مهم) به خوبی نشان می‌دهد علیرغم تنش میان پاریس و واشنگتن بر سر قضیه ناتو، هر دو طرف در مورد خطاب قرار دادن ایران با یکدیگر همراه و همگام هستند. اینکه کشوری مانند دانمارک یا هلند، سر از خلیج فارس در می‌آورد نشان می‌دهد که اعراب حاشیه خلیج از قبل هزینه پیاده شدن و استقرار نیروهای آنها را پرداخت کرده‌اند؛ اما اینکه چرا فرانسه به عنوان مبتکر طرح تشکیل ارتش واحد اروپایی به صورت جدا از ایالات متحده دست به چنین کاری زده، نشان می‌دهد که تقسیم وظایف میان اروپا و آمریکا در صف کشی علیه ایران مشخص است؛ چرا که باید توجه داشت به باشیم که روسیه از حدود دو سال پیش مواضع دریایی خود را در سوریه تثبیت کرده و حالا ناوشکن‌های روس، چند قدم به ناتو نزدیک شده‌اند. با این تفاسیر تمام منطوقه سیاسی و نظامی که به آن اشاره شد، یک هدف بیشتر ندارد و آنهم شلوع کردن موضعی محیط ایران و تامین منافع خودشان است.

اعتراض هزاران فعال محیط زیست در آستانه نشست مجمع جهانی اقتصاد

داووس و بحران نخبگان!

در آستانه برگزاری پنجاهمین اجلاس مجمع جهانی اقتصاد در شهر داووس سوئیس، ۱ هزار ۲۰۰ نفر از فعالان محیط زیست در اعتراض به شکست رهبران کشورها در حفاظت از محیط زیست تظاهرات کردند. به گزارش روزنامه انگلیسی زبان دیلی میل، معترضان از شهر سوئیس تا داووس محل برگزاری این اجلاس تظاهرات کردند، به نحوی که حضور در شهر داووس راه‌زمان با آغاز بکار رسمی این اجلاس در روز گذشته سه‌شنبه اول بهمن (۲۱ ژانویه) بر نامرئی کرده بودند. در آستانه ورود رهبران جهانی برای حضور در این اجلاس، تدابیر امنیتی در شهر آلبان سوئیس به عنوان نقطه آغاز اعتراض‌ها افزایش یافت. جاده‌های منتهی به این کشور بسته شده‌اند و ۵ هزار نیرو در حال آماده باش هستند. همچنین تک تیراندازهای پلیس در پشت بام‌ها مستقر و حریم هوایی این کشور محدود شده است تا این رویداد جهانی بدون مشکل برگزار شود. پلیس منطقه‌ای شهر زوریخ سوئیس گفته که انتظار می‌رود حدود ۱۳۰ نفر از شرکت‌کنندگان از جمله روسای جمهور و نخست‌وزیران کشورها تحت حفاظت حقوق بین‌الملل در این اجلاس که قرار است از روز گذشته (سه‌شنبه) تا جمعه برگزار شود، شرکت کنند. گر تا توئینرگ نوجوان سوئدی حامی محیط زیست نیز برای دومین سال پیاپی در داووس حضور می‌یابد و دیدار احتمالی او دونالد ترامپ که بر خلاف پارسال میهمان داووس بوده و با انکار تغییرات آب و هوایی آنرا حقه چینی‌ها می‌داند، گمانه زنی رسانه‌های جهان را برانگیخته است. بعلاوه حدود ۳ هزار نفر از رهبران جامعه مدنی، تجار و سیاستمداران از ۱۱۸ کشور در این اجلاس حضور می‌یابند. درخواست معترضان این است که شرکت‌ها فوراً سرمایه‌گذاری بر روی سوخت‌های فسیلی را متوقف کرده و مدیران عامل شرکت‌هایی که نتوانسته‌اند طرح‌های محیط زیستی را اجرا کنند، بر کنار و اقتصاد جهان به شکلی احیا شود که زمینه برای حفاظت بهتر از کره زمین فراهم شود.

مقامات و سازمان دهندگان اجلاس سوئیس بودجه‌ای ۹ میلیون دلاری برای تدابیر امنیتی بیشتر در طول برگزاری این رویداد جهانی اختصاص داده‌اند. پنجاهمین گردهمایی سالانه مجمع جهانی اقتصاد امسال در سایه افزایش تنش‌ها، ناآرامی‌ها و معضلات ناشی از سیاست‌های آمریکا در خاور میانه و اختلافات تجاری آن با اتحادیه اروپا برگزار می‌شود. به نوشته تارنمای مجمع جهانی اقتصاد، اجلاس امسال بر هفت موضوع نجات‌سپاره زمین، جامعه و آینده کار، منافع فن آوری، اقتصاد منصفانه، کسب و کار بهتر، آینده سالم و ماوراء ژئوپولیتیک متمرکز خواهد بود. در این راستا مانوئلا کاسیر-کلاریج، از روزنامه‌نگاران آلمانی در مطلبی برای دوپچه‌وله نوشت، به نظر می‌رسد بار دیگر نخبگان جهان برای گفت‌وگو درباره مشکلات جهانی که واقعا در کی از آن‌ها ندارند، دیدار می‌کنند. با وجود اینکه به تصویر کشیدن مجمع جهانی اقتصاد به عنوان نشست رهبران منزوی و گوشه‌گیر امری معمول است، اما چندان دور از حقیقت نیست. نمی‌توان این مساله را نادیده گرفت که برخی از حاضران در داووس از لحظاتشان لذت می‌برند اما اکثر مدعوین هم سخت و خستگی‌ناپذیر کار می‌کنند. مجمع جهانی اقتصاد کسانی را کنار یکدیگر جمع می‌کند که معمولاً تلاش دارند یکدیگر اجتناب کنند و بسیاری از شرکت‌کنندگان تمایل دارند که آنقدر مشغول کار برای شرکت‌ها یا دولت‌های خود به نظر برسند، که در غیر این صورت وقتی نداشته باشند بینند چه اتفاقی در سایر نقاط جهان می‌افتد. بر خلاف آنچه ممکن است برخی انتظار داشته باشند، موضوعاتی از قبیل نابرابری اجتماعی، تغییرات آب و هوایی و چگونگی عادلانه‌تر کردن سرمایه‌داری در این مجمع مورد توجه قرار می‌گیرد، همچنین سؤالاتی در مورد چگونگی راه‌نمایی فناوری برای مقابله با فقر یا چگونگی مقابله با افسردگی و تنهایی مطرح است. به همین جهت لزوم کنشگری دو یا چند جانبه به شدت حس می‌شود.

خبر

به دلیل سفر برهم صالح به سوئیس؛

تعیین نامزد نخست‌وزیری عراق به تعویق افتاد

در حالی که فراکسیون‌های عراق با وجود نگرانی‌های بین‌المللی نسبت به تداوم بن‌بست سیاسی در این کشور، بار دیگر توپ را به زمین برهم صالح انداخته و سه چهره را برای تصدی پست نخست‌وزیر و تشکیل کابینه به او پیشنهاد کرده‌اند، برخی منابع رسانه‌ای عراق فاش کردند، اعلام نامزد نخست‌وزیری به بعد از بازگشت برهم صالح از نشست داووس موکول شد. به نوشته الشرق الاوسط، در حالی که سازمان ملل انتقادات تندی از رهبران سیاسی عراق در مورد ناتوانی‌شان در حل بحران انتخاب نخست‌وزیر برداشت و مهلت تعیین شده از سوی تظاهرکنندگان و ضرب‌الاجل مشخص شده از طرف جریان صدر عراق نیز پایان یافت، فراکسیون‌های سیاسی این کشور بار دیگر توپ را به زمین برهم صالح، رئیس جمهوری عراق انداختند و سه گزینه را به او پیشنهاد کردند. رئیس فراکسیون بیارق الخیر در

پارلمان عراق با اشاره به اینکه بار دیگر از این‌ها می‌تواند انتظار داشت، گفت: «پیشنهادهای این سه نفر برای انتخاب کاندیدای تشکیل کابینه و پیشنهاد آن به رئیس جمهوری انجام شد، گفت: در حال حاضر رقابت اصلی میان محمد توفیق علاوی، علی الشکری و نیز مصطفی الکاظمی، است و این سه چهره از تمامی اسامی که تاکنون مطرح شده‌اند، محبوبیت بیشتری دارند.

فرستاده سازمان ملل به لیبی: برای بازخواست اردوغان مدرک دارم

فرستاده ویژه سازمان ملل به لیبی با اشاره به مفاد بیانیه پایانی کنفرانس برلین درباره بحران لیبی، اعلام کرد، در حال حاضر برای بازخواست رئیس جمهوری ترکیه سندی و مدرک در دست دارد. به گزارش روسیالیوم، غسان سلامه، فرستاده ویژه سازمان ملل به لیبی اعلام کرد، رجب طیب اردوغان، رئیس جمهوری ترکیه در پنجمین بند بیانیه کنفرانس برلین مانند دیگران متعهد شده که نیروها یا مژدوران را به این کشور اعزام نکند. وی در گفت‌وگو با شبکه تلویزیونی لیبی با تأکید بر اینکه اردوغان در این بند از بیانیه نسبت به عدم مداخله در لیبی متعهد شده، گفت: من سند و مدرکی دارم که طبق آن اردوغان را مواخذه کنم، پیش از این، این شرایط مهیا نبود. من الان تمهیدی از او دارم. سلامه گفت که او اخیراً ژوئن به شورای امنیت اطلاع داده که قادر به برقراری آتش‌بس میان طرف‌های لیبیایی نیست.

خبر

طرح مک کانل برای رسیدگی سریع به استیضاح رئیس جمهور آمریکا

وکلائی ترامپ خواستار تبرئه فوری او شدند!

رهبر اکثریت سنای آمریکا مقرراتی را مطرح کرده که رسیدگی به استیضاح ترامپ را در این شاخه کنگره سرعت می‌بخشد. به گزارش اسموتیک، پیش‌نویس این طرح که از سوی میچ مک کانل، رهبر اکثریت جمهوری خواه سنا تنظیم شده، شامل ارائه فرصتی ۲۴ ساعته طی دو روز به تیم‌های دادستانی و مدافع می‌شود تا مطالب مورد نظر خود را بیان کنند. در ادامه ۱۶ ساعت به پرسش و پاسخ اختصاص داده خواهد شد و پس از آن مذاکره‌ای چهار ساعته صورت خواهد گرفت و درباره احضار شهود و درخواست دیگر مدارک تصمیم‌گیری خواهد شد. ترامپ هر گونه خطا را تکذیب و بارها تحقیقات استیضاح علیه خود را «پیگیری موهومات» توصیف کرده است. در همین حال وکلای دونالد ترامپ، در نخستین دفاعیه خود از مجلس سنا خواسته‌اند فوراً او را از همه اتهام‌ها تبرئه کنند. آنها همچنین فرآیند

نتانیاهو: کشورهای که خواهان روابط با ما نیستند به تعداد انگشتان دست است!

نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی ادعا کرد: تعداد کشورهای که نمی‌خواهند با ما همکاری کنند به تعداد انگشتان دست رسیده است! به گزارش سایت شبکه‌های می‌دی، صفحه وزارت خارجه اسرائیل اسرائیل بالعربیه در توئیتر به نقل از بنیامین نتانیاهو، نوشت: ما تماس‌هایی با کشورهای مختلف داریم که قبلاً تصور می‌کردیم که با ما همکاری کنند. تعداد این کشورها امروز زیاد است، مادر دوران شکوفایی اقتصادی، دیپلماتیک، عملیاتی و نظامی به سر می‌بریم که بی‌ظنیر است. نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی مدعی شد: می‌توانم تعداد کشورهای را که خواهان روابط و همکاری با ما نیستند را با انگشتان یک دستم بشمارم. این اولین بار نیست که نتانیاهو به تبلیغ روابط عربی و اسرائیلی می‌پردازد. نخست‌وزیر اسرائیل ادعا کرد، هدف غایی و بزرگ دولتش غلبه بر تهدید ایران است؛ همانطور که بر تهدید بزرگ قومیت عربی غلبه کرده‌اند.

